

NORGES HØYESTERETT

Den 22. februar 2019 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Webster, Bergsjø og Ringnes i

HR-2019-361-U, (sak nr. 19-026524STR-HRET), straffesak, anke over beslutning:

Eirik Jensen

(advokat John Christian Elden
advokat Sidsel Magdalena Jaqueline Katralen
advokat Thomas Randby)

mot

Påtalemyndigheten

(ass sjef for spesialenheten Guro Glærum
Kleppe)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens beslutning om å sette lagrettens kjennelse til side, jf. den nå opphevede straffeprosessloven § 376 a.
- (2) Eirik Jensen ble 6. februar 2016 satt under tiltale blant annet for overtredelse av straffeloven 1902 § 162 første ledd, jf. tredje ledd, jf. femte ledd (medvirkning til ulovlig innførsel eller forsøk på innførsel av et meget betydelig kvantum narkotika – post I) og straffeloven 1902 § 276 b, jf. § 276 a første ledd bokstav a (grov korrupsjon – post II). Tiltalens øvrige poster gjaldt forskjellige overtredelser av våpenloven.
- (3) Oslo tingrett avsa 18. september 2017 dom med slik domsslutning for Eirik Jensens del:

"1. Eirik Jensen, født 30.07.1957, dømmes for overtredelse av straffeloven 1902 § 162 første ledd jfr. tredje ledd annet straffalternativ jfr. femte ledd, jfr. § 49 på tiltalen av 6. februar post I underpunkt 16, straffeloven 1902 § 276b jfr. § 276a første ledd bokstav a, våpenloven § 33 første ledd annet punktum jfr. § 8 første ledd, våpenloven § 33 første ledd første punktum jfr. § 27 a første ledd jfr. våpenforskriften § 79 første ledd, våpenloven § 33 første ledd første punktum jfr. § 27a jfr. våpenforskriften § 80 første ledd annet punktum, sammenholdt med straffeloven 1902 § 62 første ledd og § 63 annet ledd, til fengsel i 21 – tjueen – år. Til fradrag i straffen går 111 – etthundreogelleve – dager for utholdt varetekt, jfr. straffeloven 1902 § 60.

2. Eirik Jensen, født 30.07.1957, dømmes til å tåle inndragning etter straffeloven 1902 § 34 av 667 800 kroner.
3. Eirik Jensen, født 30.07.1957, dømmes til å tåle inndragning i medhold av straffeloven § 35 av våpen og ammunisjon omfattet av tiltalens post IV-VI, bortsett fra våpnene i tiltalen post IV c).
4. Eirik Jensen, født 30.07.1957, frifinnes for tiltalen post IV c)."

- (4) Eirik Jensen anket dommen til Borgarting lagmannsrett. Anken gjaldt bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet for tiltalens post I og II, saksbehandlingen og inndragningen av 667 800 kroner.
- (5) Lagmannsretten ble ved ankeforhandlingen satt med lagrette. Både for tiltalens post I og II ble det stilt ett hovedspørsmål og ett tilleggsspørsmål. Spørsmålene til lagretten lød slik:

"Spørsmål 1 – hovedspørsmål

(For å svare ja på dette spørsmål kreves flere enn 6 stemmer)

Er tiltalte Eirik Jensen skyldig i å ha medvirket til ulovlig innførsel av narkotika?

Grunnlag er følgende forhold:

I perioden fra 2004 til november 2013 medvirket han ved én eller flere anledninger til Gjermund Erik Cappelen innførsel av hasj. Han bisto Cappelen ved å gi opplysninger som kunne bidra til å redusere risikoen for at innførselsvirksomheten ble avdekket, blant annet ved å opplyse om politiets arbeids- og ressursituasjon i perioder hvor det var planer om å innføre hasj, og/eller om Cappelen eller hans nærmeste medarbeidere i narkotikavirksomheten var i politiets eller tollvesenets søkelys, og/eller varsle Cappelen om narkotikatransporter som var stanset av politiet eller tollvesenet.

Medvirkningen gjelder én eller flere av følgende innførsler av hasj som fant sted:

(...)

Spørsmål 2 – tilleggsspørsmål

(Dette spørsmål skal kun besvares dersom spørsmål 1 er besvart bekreftende. For å svare ja på dette spørsmål kreves flere enn 6 stemmer.)

Gjelder den i spørsmål 1 nevnte overtredelse et meget betydelig kvantum?

Spørsmål 3 – hovedspørsmål

(For å svare ja på dette spørsmål kreves flere enn 6 stemmer)

Er tiltalte Eirik Jensen skyldig i å ha mottatt en utilbørlig fordel i anledning av stilling?

Grunnlag er følgende forhold:

I perioden fra 2004 til 19. desember 2013 i Østlandsområdet, fikk han av Gjermund Erik Cappelen i skjul og uten rettmessig grunn kontanter og/eller bidrag til oppussing på Århus gård og/eller en Nokia N73 mobiltelefon og/eller en Tag Heuer klokke og/eller dekket utgiftene til reparasjon av TW Steel klokke. Han mottok slik utilbørlig fordel én eller flere ganger i anledning av sin stilling som polititjenestemann ved Oslo politidistrikt.

Spørsmål 4 – tilleggsspørsmål

(Dette spørsmål skal kun besvares dersom spørsmål 3 er besvart bekreftende. For å svare ja på dette spørsmål kreves flere enn 6 stemmer.)

Er korrupsjonen å anse som grov?"

- (6) Lagretten svarte 28. januar 2019 "nei" på spørsmål 1 og 2 som gjaldt tiltalens post I, og "ja" på spørsmål 3 og 4 som gjaldt tiltalens post II. Rettens leder uttalte at lagrettens kjennelse var avgitt på lovbestemt måte.
- (7) Lagmannsretten trakk seg tilbake for å vurdere lagrettens kjennelse og avsa deretter slik beslutning:

"Går lagrettens kjennelse ut på at tiltale ikke er skyldig, men retten finner det utvilsomt at tiltalte er skyldig, kan retten enstemmig beslutte at saken skal behandles på ny for andre dommere, jf. straffeprosessloven § 376a første ledd. Dette er en snever unntaksregel som ivaretar hensynet til å unngå klart uriktige frifinnelser, jf. Rt-2007-1723 avsnitt 19. Lagretten har svart nei på spørsmål 1. Lagmannsretten finner det utvilsomt at tiltalte er skyldig etter tiltalen post I, og beslutter enstemmig at saken skal behandles på ny med andre dommere, jf. straffeprosessloven § 376a første ledd første punktum.

Lagretten har svart ja på spørsmål 3 og 4. Lagmannsretten finner at post I i tiltalen som er besluttet behandlet på ny, ved den nye behandlingen bør behandles sammen med post II i tiltalen, jf. straffeprosessloven § 376a andre ledd andre punktum.

Saken mot Eirik Jensen skal etter dette i sin helhet behandles på ny for andre dommere.

Beslutningene etter straffeprosessloven § 376a første ledd og § 376a andre ledd er enstemmige."

- (8) *Eirik Jensen* har i rett tid anket lagmannsrettens beslutning til Høyesterett. Anken gjelder lovanvendelsen og saksbehandlingen. Han har i korte trekk anført:
- (9) Lagrettens kjennelse kan bare settes til side dersom lagretten har utvist grov uforstand eller handlet i strid med sine plikter om å dømme etter loven og sakens beviser. Det er ikke bevismessig dekning for dette i denne saken. Lagretten har fulgt rettsformannens rettsbelæring, de har brukt seks dager på å drøfte alle detaljer i saken etter beste overbevisning, og det er ingenting som trekker i retning av at de har utvist grov uforstand eller tilsidesatt sine plikter som lagrettemedlemmer. Det er ingenting som tilsier at det foreligger en "klart uriktig frifinnelse".
- (10) Den norske ordningen med at fagdommerne kan tilsidesette en frifinnende jurykjennelse uten begrunnelse er i strid med retten til rettferdig rettergang etter Den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK) artikkel 6. Høyesteretts ankeutvalg har i Rt-2007-230 lagt til grunn at det ikke kan oppstilles noe krav til begrunnelse etter EMK, da det etter rettspraksis ikke ble stilt noe krav til begrunnelsen ved ankenektelser. Denne praksisen ble endret gjennom storkammeravgjørelsene i Rt-2008-1764, Rt-2008-1783 og Rt-2008-1786, der Høyesterett kom til at denne praksisen var i strid med menneskerettighetene. Det følger av praksis fra Den europeiske menneskerettsdomstol (EMD) at begrunnelseskravet etter EMK artikkel 6 ikke bare gjelder realitetsavgjørelser, men også viktige prosessuelle avgjørelser. Det kan stilles spørsmål om skyldkonstateringen i fagdommernes beslutning er i strid med uskyldpresumsjonen etter EMK artikkel 6 nr. 2.
- (11) *Påtalemyndigheten* har tatt til motmæle og har i korte trekk anført:

- (12) Det er ikke riktig at lagdommerne bare har anledning til å sette til side en frifinnende kjennelse i de tilfeller hvor lagretten har utvist grov uforstand i tjenesten eller handlet i strid med sine plikter som lagrettedlemmer. Høyesterett har i Rt-2007-230 avsnitt 29 til 30 gitt en utførlig begrunnelse for hvorfor det ikke er mulig å stille opp et slikt vilkår for tilsidesettelse.
- (13) Den norske ordningen er ikke i strid med EMK artikkel 6. Saken er ikke rettskraftig avgjort ved lagmannsrettens beslutning om tilsidesettelse. Konsekvensen av tilsidesettelse er at saken skal behandles på ny for nye dommere.
- (14) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at lagmannsrettens beslutning om å sette lagrettens frifinnende kjennelse til side kan påankes på grunn av feil ved saksbehandlingen eller lovanvendelsen, jf. straffeprosessloven § 376 a tredje ledd andre punktum. Anken retter seg mot lagmannsrettens lovanvendelse og saksbehandling, som kan prøves av ankeutvalget.
- (15) Ankeutvalget ser først på anførslene knyttet til *lagmannsrettens lovanvendelse*.
- (16) Saken følger de tidligere reglene i straffeprosessloven for behandling av straffesaker med lagrette. Disse reglene ble opphevet ved lov 16. juni 2017 nr. 58. Opphevelsen trådte i kraft 1. januar 2018. Lovendringen medførte at juryordningen ble erstattet med meddomsrett i lagmannsretten. I forskrift 13. oktober 2017 nr. 1613 er det fastsatt følgende overgangsregler:

"Loven får ikke anvendelse i tilfeller der anke til lagmannsretten er fremsatt før 1. januar 2018, jf. straffeprosessloven § 312. [...] Loven kommer likevel til anvendelse dersom ankeforhandlingen påbegynnes etter 31. desember 2018."

- (17) Ankeforhandlingen i lagmannsretten har i medhold av overgangsreglene gått som lagrettesak.
- (18) Eirik Jensens forsvarere har anført at lagmannsretten bare kan sette lagrettens kjennelse til side dersom lagretten har utvist grov uforstand eller handlet i strid med sine plikter om å dømme etter loven og sakens beviser. Til dette bemerker utvalget at straffeprosessloven § 376 a første ledd første punktum hadde denne ordlyden:

"Går lagrettens kjennelse ut på at tiltalte ikke er skyldig, men retten finner det utvilsomt at han er skyldig, kan den med enstemmighet beslutte at saken skal behandles på ny for andre dommere."

- (19) Etter ordlyden er vilkåret for å kunne sette lagrettens kjennelse til side at dommerne enstemmig finner det utvilsomt at den tiltalte er skyldig. Isolert sett tilsier dette at retten ut fra sin egen bedømmelse av bevisene i saken må ta stilling til om tiltalte utvilsomt er skyldig, og om dette i så fall bør lede til at saken skal undergis en ny behandling for andre dommere, se også Rt-2007-230 avsnitt 30.
- (20) Forsvarerne har imidlertid pekt på forarbeidene til straffeprosessloven 1887 § 358. Vilkaåret for å sette til side en frifinnende kjennelse var da at retten fant det "utvilsomt at han er skyldig". Bestemmelsen ble opprettholdt i § 328 i straffeprosessloven 1981, før den ble flyttet til § 376 a i forbindelse med to-instansreformen. I spesialmotivene til straffeprosessloven 1887 § 358 heter det i Ot.prp. nr. 60 (1933) side 4:

"Retten må finne det utvilsomt at tiltalte er skyldig. Bestemmelsen vil således i virkeligheten være begrenset til de tilfelle hvor lagretten har vist grov uforstand eller havnet i strid med sine plikter om å dømme etter loven og sakens bevisligheter."

- (21) Etter utvalgets syn er det mest nærliggende å forstå uttalelsen som uttrykk for departementets antakelse om bruksområdet for bestemmelsen, og ikke som uttrykk for hvordan loven skal tolkes.
- (22) Utvalget viser videre til Rt-2007-230. Saken gjaldt et kjæremål over lagmannsrettens beslutning om å sette lagrettens kjennelse i NOKAS-saken delvis til side. I avsnittene 22 følgende redegjør kjæremålsutvalget for den tidligere rettstilstanden og bakgrunnen for lovendringen som åpnet for at lagmannsretten kunne sette lagrettens kjennelse til side. Videre siteres de allerede gjengitte delene av Ot.prp. nr. 60 (1933), og det konstateres at forarbeidene til de senere lovendringene ikke kaster lys over "spørsmålet om adgangen til å sette til side et benektende svar skal være snevrere enn det loven direkte gir uttrykk for". Deretter går kjæremålsutvalget i avsnittene 28 til 30 nærmere inn på hva konsekvensene av en slik forståelse av ordlyden ville innebære:

"Et nei-svar fra lagretten kan tenkes å bero på ulike omstendigheter knyttet til vurdering av bevis for faktiske forhold eller til spørsmål om det tiltalte bevislig har gjort, omfattes av straffebudet i tiltalen, eller om kravet til subjektiv skyld anses oppfylt. Som det fremgår av lovforarbeidene fra 1933, tenkte man seg at et benektende svar også kunne ha sin bakgrunn i at lagretten hadde tatt utenforliggende, ikke relevante hensyn 'av politisk eller følelsesmessig art'.

I og med at lagrettens svar etter vår straffeprosessordning er ubegrunnet, vil lagrettens kjennelse ikke gi nærmere veiledning om disse spørsmål. Dersom det skulle være slik at lagrettens nei-svar skyldes at et tilstrekkelig antall lagrettemedlemmer har latt slike utenforliggende hensyn være avgjørende for sin stemmegivning, vil det dermed ikke være mulig for lagmannsretten å vite om dette virkelig har vært tilfellet. Utvalget tilføyer at heller ikke de øvrige medlemmer av lagretten nødvendigvis vil bli gitt kunnskap om hva som har vært det enkelte lagrettemedlems avgjørende begrunnelse for det nei-svar som vedkommende gir i lagrettens interne avstemning. Uansett vil det kunne være en flytende overgang mellom nei-svar basert på et slikt utenforliggende hensyn og et benektende svar som for eksempel bygger på urealistiske krav til visshet for at tiltalte skal kunne kjennes skyldig, eller på misforståelse av det subjektive skyldkrav.

På denne bakgrunn vil det ikke være mulig å begrense lagmannsrettens adgang til å sette til side et nei-svar til de tilfeller hvor lagretten har latt seg lede av utenforliggende hensyn i stedet for å basere sitt svar på en reell vurdering av bevisene i saken. Når lagmannsretten vurderer å sette til side en frifinnende lagrettekjennelse, må retten følgelig ut fra sin egen bedømmelse av bevisene i saken, ta stilling til om tiltalte utvilsomt er skyldig, og eventuelt deretter ta standpunkt til om dette må lede til at saken skal undergis en slik ytterligere behandling som bestemt i § 376a første ledd. Så langt utvalget kjenner til, har bestemmelsen vært anvendt slik gjennom alle år, og det er ikke holdepunkter for å legge til grunn annet enn at lagmannsretten har gått frem på denne måten også i den foreliggende sak. Utvalget kan følgelig ikke se at det hefter noen feil ved lagmannsrettens lovanvendelse."

- (23) Ankeutvalget slutter seg til disse betraktningene. Ettersom lagrettens avgjørelse ikke er begrunnet, vet man ikke hva som har motivert det svaret som gis. Lagmannsrettens mulighet til å sette lagrettens kjennelse til side ville blitt uten praktisk anvendelsesområde med den tolkningen forsvarerne argumenterer for.
- (24) Ankeutvalgets konklusjon er etter dette at det ikke er grunnlag for å supplere lovteksten med et krav om at lagrettens frifinnende kjennelse bare kan settes til side hvis lagretten har vist grov uforstand eller har handlet i strid med sine plikter til å dømme etter loven og sakens beviser.
- (25) Straffeprosessloven § 376 a stiller derimot opp som et krav at lagmannsretten må finne det "utvilsomt" at tiltalte er skyldig. I Rt-2007-230 avsnitt 25 synes kjæremålsutvalget ved en henvisning til teorien å bygge på at loven med dette stiller "meget strenge krav" for å sette

kjennelsen til side. Tilsvarende uttaler utvalget i Rt-2007-1723 avsnitt 19 at det er tale om en "snever adgang".

- (26) Lagmannsretten har begrunnet sin avgjørelse slik:

"Lagmannsretten finner det utvilsomt at tiltalte er skyldig etter tiltalen post I, og beslutter enstemmig at saken skal behandles på ny med andre dommere..."

- (27) Ankeutvalget kan ikke se at lagmannsretten ved dette har bygget på feil lovtolkning.

- (28) Forsvarernes øvrige anførsler knyttet til lovanvendelsen synes å forutsette at forsvarernes forståelse av bestemmelsen legges til grunn. Når forsvarernes anførsler på dette punktet ikke har ført frem, ser ankeutvalget ikke grunn til å kommentere denne delen av argumentasjonen nærmere.

- (29) Ankeutvalget går så over til anken over *lagmannsrettens saksbehandling*.

- (30) Det følger av straffeprosessloven § 376 a at avgjørelsen om å sette lagrettens kjennelse til side treffes ved beslutning. Bestemmelsen inneholder ikke noe krav om at beslutningen skal begrunnes. En slik begrunnelsesplikt gjelder heller ikke generelt for beslutninger, jf. straffeprosessloven § 53. Men begrunnelsesplikt kan følge av annet grunnlag. Blant annet har EMD i en del tilfeller utledet begrunnelsesplikt av EMK artikkel 6 nr. 1 om rettferdig rettergang.

- (31) For så vidt gjelder beslutninger etter straffeprosessloven § 376 a har det i rettspraksis ikke vært oppstilt begrunnelsesplikt. Ankeutvalget viser til Rt-2007-230 avsnitt 18 og 19:

"I den foreliggende sak er det tale om en avgjørelse som går ut på at saken skal undergis en fortsatt behandling i lagmannsretten. Det er således ikke tale om en avgjørelse som avslutter saken i vedkommende instans, og klarligvis ikke en avgjørelse som medfører at skyldspørsmålet blir rettskraftig avgjort. Lagmannsrettens beslutning innebærer at tiltalte vil få sin sak avgjort på et senere tidspunkt. I motsetning til hva tilfellet ville ha vært dersom beslutningen ikke var blitt fattet, og lagrettens kjennelse var lagt til grunn, vil straffesaken nå bli avgjort ved en begrunnet dom.

Kjæremålsutvalget kan på denne bakgrunn ikke se at en ubegrunnet beslutning i dette tilfellet innebærer et brudd på kravet til en rettferdig rettergang i EMK art. 6."

- (32) Eirik Jensens forsvarere har anført at kjæremålsutvalgets syn i Rt-2007-230 ikke kan opprettholdes. Dette er begrunnet med en henvisning til Høyesteretts senere praksis, særlig storkammeravgjørelsene i Rt-2008-1764, Rt-2008-1783 og Rt-2008-1786.

- (33) Ankeutvalget er ikke enig i dette. Her viser utvalget til at rettsoppfatningen i Rt-2007-230 er opprettholdt av Høyesterett også etter storkammeravgjørelsene i 2008, se Rt-2010-606, HR-2011-2206-U, HR-2012-2361-U og HR-2017-342-U. I Rt-2010-606 bemerket ankeutvalget:

"Den foreliggende anke retter seg mot lagmannsrettens saksbehandling – nærmere bestemt at avgjørelsen skulle vært begrunnet. Dette kan utvalget prøve. Utvalget finner det imidlertid enstemmig klart at denne delen av anken ikke kan føre frem, jf. Rt-2007-230.

Riktignok følger det av EMDs praksis at begrunnelseskravet etter EMK artikkel 6 nr. 1 ikke bare gjelder realitetsavgjørelser, men også viktige prosessuelle avgjørelser, se Jon Fridrik Kjølbro, Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere, 2. udgave 2007, side 424 ff. Det må imidlertid være en forutsetning for å kreve at prosessuelle avgjørelser

skal begrunnes, at avgjørelsen inngår som ledd i den saksbehandling som leder til domfellelse, og som på den måten er med på å danne grunnlag for denne. En beslutning om å tilsidesette en frifinnende lagrettekjennelse innebærer at saken skal behandles på ny for andre dommere og da etter reglene for meddomsrett, se straffeprosessloven § 376 a første ledd. Lagmannsrettens tilsidesettelsesbeslutning vil således ikke være med på å danne grunnlag for en eventuell ny domfellelse, som i tilfelle fullt ut må bygge på den nye behandlingen. Det kan da ikke utledes noe begrunnelseskrav av EMK artikkel 6 nr. 1. Det finnes ikke holdepunkter for at SP artikkel 14 nr. 1 stiller andre eller strengere krav til begrunnelse enn EMK artikkel 6 nr. 1, jf. Rt-2009-750 avsnitt 58."

- (34) Samme syn har kommet til uttrykk i NOU 2011: 13 Juryutvalget – Når sant skal skrives punkt 3.3.2.7.
- (35) Forsvarerne har videre vist til flere avgjørelser fra EMD som etter deres syn medfører at mangelen på begrunnelse krenker retten til en rettferdig rettergang etter EMK artikkel 6. Dette gjelder for det første EMDs dom 13. juni 2006 *Muckova mot Slovakia*. Saken gjaldt avslag på fritak for rettsgebyr under henvisning til at klager ikke hadde utsikt til å få medhold, uten at det var gitt noen begrunnelse knyttet til de faktiske omstendigheter det var lagt vekt på, se særlig dommens avsnitt 66 til 69. Avslaget på fritak for rettsgebyr var i realiteten en endelig avgjørelse av saken, da saksøker ikke hadde råd til å betale rettsgebyr, noe den nasjonale domstolen var kjent med. EMD kom derfor til at avslaget skulle vært begrunnet. Avgjørelsen gir ikke grunnlag for å statuere begrunnelsesplikt i den foreliggende saken.
- (36) For det andre har forsvarerne trukket frem EMDs dom 9. desember 1994 *Ruiz Torjia mot Spania*. Saken gjaldt de nærmere kravene til begrunnelsen, se særlig avsnitt 29 til 30. Avgjørelsen bygger på det prinsipp at det må fremgå av avgjørelsen at retten har vurdert og tatt stilling til partens sentrale anførsler til støtte for sin påstand. I saken var det anført foreldelse, men uten at dette var vurdert av den nasjonale domstolen. Også her var det den endelige avgjørelsen i saken som ble vurdert, og etter ankeutvalgets syn gir avgjørelsen liten veiledning i denne saken.
- (37) Forsvarerne har for det tredje vist til EMDs dom 2. oktober 2014 *Hansen mot Norge*, hvor det ble konstatert krenkelse fordi lagmannsretten hadde nektet en anke fremmet etter tvisteloven § 29-13 andre ledd uten å gi noen begrunnelse, se særlig avsnitt 75 til 84. Ankenektelsen innebar også her en endelig avgjørelse av saken. Lagmannsrettens beslutning om å tilsidesette en frifinnende lagrettekjennelse innebærer til sammenligning ikke en endelig avgjørelse av saken, men at saken skal behandles på ny for andre dommere. På den bakgrunn kan heller ikke denne dommen underbygge en plikt til begrunnelse i et tilfelle som dette.
- (38) Oppsummert er det ankeutvalgets syn at praksis fra EMD ikke gir grunnlag for å oppstille en mer vidtrekkende begrunnelsesplikt enn det som til nå har vært lagt til grunn i norsk rett.
- (39) Til sist er det anført at lagmannsrettens tilsidesettelse av lagrettens kjennelse innebærer en *krenkelse av uskyldspresumsjonen* etter Grunnloven § 96 andre ledd og EMK artikkel 6 nr. 2. Grunnloven § 96 andre ledd lyder:

"Enhver har rett til å bli ansett som uskyldig inntil skyld er bevist etter loven."

- (40) Heller ikke denne anførselen kan føre frem. Utvalget finner det naturlig å trekke sammenligninger med en meddomsrettssak i lagmannsretten som under dissens ender med frifinnelse. De dommere som stemmer for domfellelse, vil da gi en begrunnelse for sitt syn, uten at dette kan krenke uskyldspresumsjonen. Tilsvarende kan det etter ankeutvalgets syn heller ikke krenke uskyldspresumsjonen når lagmannsrettens fagdommere i saken her, etter

full ankeforhandling, for sin del finner det utvilsomt at tiltalte er skyldig. Lagmannsrettens beslutning innebærer ikke noen endelig skyldkonstatering. Beslutningen om å tilsidesette en frifinnende lagrettekjennelse innebærer at saken skal behandles på ny for andre dommere, se straffeprosessloven § 376 a første ledd. Lagmannsrettens tilsidesettelsesbeslutning vil ikke være med på å danne grunnlaget for en eventuell ny domfellelse, som i tilfelle fullt ut må bygge på hva som er fremkommet i retten ved den nye behandlingen.

- (41) Etter dette er ankeutvalgets konklusjon at anken må forkastes.
- (42) Utvalget bemerker at en beslutning om å tilsidesette en frifinnende lagrettekjennelse kan omgjøres, jf. straffeprosessloven § 53 andre ledd, HR-2011-2206-U og HR-2012-2361-U. Siden det ikke fremgår av saksdokumentene at lagmannsretten har vurdert omgjøring, gjøres det for ordens skyld oppmerksom på at denne kjennelsen ikke er til hinder for slik omgjøring, jf. Rt-1998-2021.
- (43) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G :

Anken forkastes.

Per Erik Bergsjø
(sign.)

Bergljot Webster
(sign.)

Arne Ringnes
(sign.)

Dokumentet er i samsvar med originalen:
Lasse G. Våg